

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії та
ерготерапії
Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Спортивна медицина з особливостями дитячого віку»
(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність «228» Педіатрія
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) Педіатрія

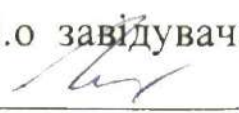
Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «Педіатрія»

Першого/другого/третього(бакалаврського/магістерського/освітньо-наукового)
рівня вищої освіти (обрати потрібне)

Курс 4

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
спортивної, фізичної та
реабілітаційної медицини, фізичної
терапії та ерготерапії

Протокол від
“30” серпня 2021 року № 1

В.о завідувача кафедри

(підпис) А.Г. Істомін
(ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем професійної
підготовки педіатричного
профілю

(назва)

Протокол від
“30” серпня 2021 року № 1

Голова

(підпис) М.О. Гончарь
(ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Істомін А.Г. В.о. завідувача кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії та ерготерапії, докт.мед.наук, професор;

2. Латогуз С.І. доцент кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії та ерготерапії, к.мед.н;

ДАНИ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Латогуз Сергій Іванович
Інформація про викладача	Латогуз Сергій Іванович – кандидат медичних наук, доцент кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії та ерготерапії, спеціалізація «Спортивна медицина та лікувальна фізкультура».
Контактний тел.	+380660172872
Е-mail:	si.latohuz@knm.edu.ua
Інформація про консультації: <u>очні консультації</u> розклад: місце проведення: <u>он-лайн консультації</u>	вівторок з 13.00 до 15.00 четвер з 13.00 до 15.00 Університетська клініка ХНМУ, вул. Олександра Шпейера, 4 за попередньою домовленістю, http://31.128.79.157:8083/mod/bigbluebuttonbn/view.php?id=27208
Локація	 <p style="text-align: right;">вул. Олександра Шпейера, 4</p>

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Спортивна медицина з особливостями дитячого віку» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Педіатрія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності «Педіатрія»

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Спортивна медицина представляє собою клінічну дисципліну, яка вивчає позитивний та негативний вплив фізичних навантажень різної інтенсивності (від гіпо- до гіпердинамії) на організм здорової чи хворої людини. Метою вивчення дисципліни є формування у студентів уявлення про можливості збереження і зміцнення здоров'я, підвищення рівня функціонального стану, росту спортивних досягнень за допомогою оптимізації фізичної активності та удосконалення медичного забезпечення спортивних чи оздоровчих тренувань.

Засоби фізичної культури і спорту починають займати ведуче місце в системі заходів, спрямованих на корекцію здоров'я і функціонального стану, поширення резервних можливостей організму, удосконалення механізмів адаптації. Водночас фізична культура і спорт забезпечують своє оздоровче значення тільки при виконанні визначних умов, найголовнішими з яких є уникнення фізичного і психоемоційного перенапруження, індивідуалізація навантажень та їх оптимальність. Порушення цих умов, особливо застосування надто великих тренувальних навантажень в сучасному спорті задля швидкого досягнення певних спортивних результатів або нераціональні заняття оздоровчою фізичною культурою, призводять до негативних, а іноді трагічних наслідків – від перевтоми, різноманітних захворювань та ушкоджень до станів, несумісних з життям.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування в студентів адекватних уявлень про їхню майбутню діяльність, особливості професії й тих вимог, які будуть пред'явлені майбутньому фахівцеві з вищою освітою. Медичні ВНЗ повинні готувати всебічно розвинених спеціалістів, які б володіли теоретичними знаннями і практичними навичками та вміннями застосування спортивної медицини в дитячому віці в своїй лікувально-профілактичній роботі..

Міждисциплінарні зв'язки:

Базується на базових знаннях, вміннях, навичках, які отримані раніше при вивченні анатомії людини, фізіології людини, медичної та біологічної фізики, патофізіології й інтегрується з цими дисциплінами.

Пререквізити

Спортивна медицина як навчальна дисципліна базується на вивченні студентами анатомії людини, медичної біології, медичної хімії, медичної та біологічної фізики, фізіології, патофізіології, гігієни та екології, фармакології, пропедевтики внутрішньої медицини, пропедевтики педіатрії й інтегрується з цими дисциплінами; забезпечує послідовність та взаємозв'язок з внутрішньою

медициною, хірургією, травматологією й ортопедією, неврологією, педіатрією, акушерством і гінекологією та іншими предметами навчального плану, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами.

Постреквізити

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом 4 року навчання, є базою для підготовки до ліцензійного іспиту ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE

<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=398>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів уявлення про можливості збереження і зміцнення здоров'я, підвищення рівня функціонального стану, росту спортивних досягнень за допомогою оптимізації фізичної активності та удосконалення медичного забезпечення спортивних чи оздоровчих тренувань.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- визначення відповідності фізичних навантажень стану здоров'я та функціональним можливостям організму на різних етапах оздоровчого чи спортивного тренування;
- своєчасна діагностика відхилень у стані здоров'я, що пов'язані із нераціональними заняттями спортом або фізичною культурою, а також їх профілактика;
- участь в управлінні тренувальним процесом;
- санітарно-гігієнічне та медичне забезпечення навчально-тренувального процесу та спортивно-масових заходів;
- проведення відновного лікування осіб, які займаються фізичною культурою та спортом, після захворювань та травм.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

інтегральні:

Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні спеціалізовані задачі в нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності в мультидисциплінарному контексті на основі концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у галузі охорони здоров'я, із здатністю зрозумілого і аргументованого донесення висновків до фахівців і нефахівців, а

також є основою для оригінального мислення, продовження навчання з високим ступенем автономії та проведення досліджень

загальні:

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК2 – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК5 – Здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.

ЗК6 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою.

ЗК7 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК9 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК10 – Прагнення до збереження навколишнього середовища.

спеціальні (фахові, предметні):

ФК1 – Навички опитування.

ФК2 – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК4 – Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку, характеру харчування при лікуванні захворювань.

ФК5 – Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.

ФК6 – Здатність до діагностування невідкладних станів.

ФК7 – Здатність до визначення тактики та володіння навичками надання екстреної медичної допомоги.

ФК8 – Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.

ФК9 – Навички виконання медичних маніпуляцій.

ФК12 – Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.

ФК13 – Здатність до проведення експертизи працездатності.

ФК14 – Здатність до ведення медичної документації.

ФК16 – Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

ФК17 – Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості та безпеки медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.

ФК18 – Здатність до проведення заходів щодо організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню, та проведення маркетингу медичних послуг.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 1 – здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді.

ПРН 2 – знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення.

ПРН 3 – здатність застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій.

ПРН 4 – збір інформації про пацієнта.

ПРН 5 – оцінювання результатів опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень.

ПРН 6 – встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання.

ПРН 7 – визначення характеру, принципів лікування захворювань.

ПРН 8 – визначення необхідної дієти при лікуванні захворювань.

ПРН 9 – визначення тактики ведення контингенту осіб, що підлягають диспансерному нагляду.

ПРН 10 – діагностування невідкладних станів, визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.

ПРН 11 – проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

ПРН 12 – планування профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.

ПРН 13 – проведення лікувально-евакуаційних заходів

ПРН 15 – виконання медичних маніпуляцій.

ПРН 16 – оцінювання впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення.

ПРН 17 – ведення медичної документації, обробка державної, соціальної та медичної інформації.

ПРН 18 – здатність здійснювати оцінку стану здоров'я людини та забезпечувати його підтримку з урахуванням впливу навколишнього середовища та інших факторів здоров'я.

ПРН 20 – здатність застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі.

ПРН 21 – сформованість фахівця з належними особистими якостями, який дотримується етичного кодексу лікаря.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальних навичок (Soft skills):**

Зв'язок – здатність до усного спілкування, написання, подання, прослуховування.

Люб'язність – манери, етикет, діловий етикет, кажу, будь ласка, і дякую вам, шанобливо.

Гнучкість – адаптивність, бажання змінюватися, навчання протягом усього життя, приймає нові речі, налаштовує, навчає.

Цілісність – чесна, етична, висока моральність, має особисті цінності.

Міжособистісні навички – приємність, привабливість, почуття гумору, дружність, вихованість, співпереживання, самоконтроль, терпимість, комунікабельність.

Позитивне ставлення – оптимістичний, захоплений, заохочувальний, щасливий, впевнений.

Професіоналізм – діловий, добре одягнений.

Відповідальність – підзвітна, надійна, виконує роботу, винахідлива, самодисциплінована, хоче робити добре, сумлінно, здоровий глузд.

Командна робота – кооператив, працюють разом з іншими, приємні, сприятливі, корисні, спільні.

Робоча етика – працьовитий, готовий працювати, лояльний, ініціативний, мотивований вчасно.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів –3	22 «Охорона здоров'я»	Нормативна (за вибором)	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 228 «Педіатрія» (шифр і назва) Спеціалізація: Педіатрія	Рік підготовки:	
		4-й	-
		Семестр	
		7-й	-
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи студента - 50	Освітній ступінь: другий магістерський ОПП «Педіатрія»	Лекції	
		10	-
		Практичні, семінарські	
		30 год.	-
		Самостійна робота	
		50 год.	-
Індивідуальні завдання:			
-			
Вид контролю: залік			

2.1. Опис дисципліни

2.2.1. Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Сучасні уявлення про спортивну медицину. Історія розвитку науки. Основні завдання і зміст лікарського контролю.	2	Інформаційна (освітня)
2	Предпатологічні і патологічні стани при заняттях спортивною діяльністю	2	Інформаційна (освітня)
3	Допінги і медико-біологічні способи відновлення і підвищення спортивної працездатності	2	Інформаційна (освітня)
4	Спортивний травматизм	2	Інформаційна (освітня)
5	Спортивний масаж	2	Інформаційна (освітня)

Всього годин	10	
--------------	----	--

2.2.2. Практичні заняття

№ з/п	Тема	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Методика комплексного лікарського обстеження в дитячому віці. Визначення та оцінка фізичного розвитку людини.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
2	Дослідження та оцінка функціонального стану серцево-судинної, дихальної та вегетативної нервової систем за допомогою функціональних проб.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
3	Визначення та оцінка загальної фізичної працездатності та аеробної продуктивності. Толерантність до фізичних навантажень в дитячому віці.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
4	Аналіз результатів комплексного лікарського обстеження. Лікарський висновок.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
5	Критерії здоров'я спортсменів	5	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
6	Спортивний масаж	5	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
	Всього годин	30		

2.2.3. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Методика комплексного лікарського обстеження в	10	Розповідь-пояснення, бесіда,	Усне опитування

	дитячому віці. Визначення та оцінка фізичного розвитку людини.		демонстрація, презентація, дискусія	(індивідуальне); тестовий контроль
2	Дослідження та оцінка функціонального стану серцево-судинної, дихальної та вегетативної нервової систем за допомогою функціональних проб.	10	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
3	Визначення та оцінка загальної фізичної працездатності та аеробної продуктивності. Толерантність до фізичних навантажень в дитячому віці.	10	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
4	Аналіз результатів комплексного лікарського обстеження. Лікарський висновок.	10	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
5	Критерії здоров'я спортсменів	5	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
6	Спортивний масаж	5	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування (індивідуальне); тестовий контроль
	Всього годин	50		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Система оцінювання та вимоги (види контролю, методи контролю, форми контролю, критерії оцінки рівня знань, умови допуску до підсумкового контролю)

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди студентів із заздалегідь визначених питань, у

формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Задля оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти пропонується альтернативний варіант (за вибором): традиційні види завдань: написання контрольної роботи, реферату або творчі види: підготовка мультимедійної презентації, опрацювання навчальної літератури (складання анотації, рецензування, цитування, тези першоджерел, доповнення лекцій).

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль проводиться після завершення вивчення дисципліни у формі заліку:

- залік - проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з дисципліни та передбачає врахування ПНД та перевірку засвоєння усіх тем з дисципліни. Оцінка проведення заліку (або перехідного заліку) визначається у балах від 120 до 200 та відміткою заліку – «зараховано», «не зараховано».

Оцінювання успішності навчання студентів за ЕСТС організації навчального процесу (залік)

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		

4.42-4,44	177	3.65-3,66	146
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139

3.2. Питання до заліку:

1. Визначення СМ як клінічної дисципліни. Основні напрями СМ.
2. Актуальні питання оптимізації рухової активності людини на сучасному етапі.
3. Поняття про лікарський контроль. Мета і завдання лікарського контролю.
4. Організація служби СМ. Форми роботи лікаря зі СМ.
5. Особливості медичного обстеження осіб, що займаються фізичною культурою та спортом.
6. Види лікарських спостережень. Особливості лікарського контролю в дитячому віці.
7. Оцінка умов, організації та методики проведення занять фізичними вправами.
8. Методика комплексного лікарського обстеження фізкультурників і спортсменів, види лікарських обстежень.
9. Особливості збору загального і спортивного анамнезу.
10. Особливості загального лікарського огляду органів та систем.
11. Аналіз і оцінка даних перкусії та аускультатії серця спортсменів. Фізіологічні критерії тренуваності.
12. Визначення терміну «фізичний розвиток». Фактори, що визначають фізичний розвиток людини.
13. Методи дослідження фізичного розвитку та стану опорно-рухового апарату (соматоскопія і антропометрія) в дитячому віці.
14. Методи оцінки фізичного розвитку (стандартів, антропологічного профілю, індексів та ін.) в дитячому віці.
15. Рекомендації щодо гармонізації або корекції фізичного розвитку в залежності від його особливостей.
16. Поняття про функціональні проби та їх значення в функціональній діагностиці. Основні завдання функціонального дослідження.
17. Види функціональних проб.
18. Функціональні проби з затримкою дихання (Штанге, Генчі-Сабразе), навантажувально-дихальні проби. Методика проведення й оцінка.
19. Функціональні проби зі зміною положення тіла у просторі (ортостатична, кліностатична). Методика проведення й оцінка.
20. Функціональні проби зі стандартним фізичним навантаженням.
21. Методика проведення функціональної проби Мартіне-Кушелєвського.

22. Типи реакції серцево-судинної системи на стандартне фізичне навантаження.

23. Аналіз результатів комплексного лікарського обстеження. Лікарський висновок.

24. Розподіл осіб, що займаються фізичною культурою, на медичні групи.

25. Вікові межі допуску дітей до занять спортом.

26. Орієнтовані терміни відновлення занять фізичною культурою та спортом після захворювань.

27. Поняття про загальну фізичну працездатність і толерантність до фізичних навантажень.

28. Прямі і непрямі методи визначення фізичної працездатності. Функціональні проби на зусилля (навантажувальні тести).

29. Показання та протипоказання для призначення навантажувальних тестів. Умови проведення тестування.

30. Клінічні та функціональні ознаки порогу толерантності до фізичних навантажень.

31. Методика проведення та принципи розрахунку фізичної працездатності при виконанні субмаксимального тесту PWC170 (при велоергометрії, степергометрії).

32. Методи визначення МСК. Розрахунок показника МСК за номограмою Астранда і за величиною PWC170.

33. Тести Руф'є, Наваккі, Гарвардський степ-тест, тести Купера: методика проведення та оцінка результатів тестування.

34. Класи фізичного стану.

35. Зв'язок фізичної працездатності з показниками здоров'я.

36. Поняття про «кількість» фізичного (соматичного) здоров'я людини.

37. Загальні закономірності змін функціонального стану організму під впливом фізичних навантажень різної інтенсивності (недостатніх, оптимальних, надмірних).

38. Зміни функції кровообігу, дихання, системи крові, виділення, травлення, імунної та ендокринної системи під впливом оптимальних фізичних навантажень.

39. Поняття про гостру та хронічну фізичну перенапругу.

40. Причини виникнення передпатологічних станів, захворювань і ушкоджень під час занять фізичною культурою та спортом.

41. Ризик раптової смерті під час занять фізичною культурою та спортом.

42. Гострі патологічні стани (печінково-болючий синдром, гравітаційний шок, гіпоглікемічний стан та ін.), причини виникнення, невідкладна допомога.

43. Перетренованість, причини виникнення, стадії перетренованості.

44. Порушення ритму серця. Гіпер- і гіпотонічні стани.

45. Дистрофія міокарда внаслідок хронічної фізичної перенапруги, клінічна картина, стадії перебігу, лікування та профілактика.

46. Поняття про «фізіологічне» та «патологічне спортивне серце».

47. Хронічні ураження та перенапруження опорно-рухового апарату.

48. Захворювання й ураження нервової системи.

49. Захворювання вуха, горла, носа.
50. Захворювання органів травлення.
51. Захворювання сечових органів.
52. Захворювання і порушення ендокринної системи.
53. Фізіологічні механізми процесів відновлення.
54. Харчування як фактор відновлення працездатності.
55. Медико-біологічні засоби відновлення і стимуляції фізичної працездатності.
56. Характеристика біологічно-активних речовин.
57. Фармакологічні засоби профілактики перевтоми і відновлення спортивної працездатності.
58. Застосування загартування для профілактики захворювань.
59. Класифікація допінгів. Анаболічний синдром. Антидопінговий контроль.

3.3. Контрольні питання

1. Визначення поняття “спортивна медицина” та зміст лікарського контролю.
2. Об'єкт та задачі лікарського контролю.
3. Лікарське обстеження осіб, котрі займаються фізичною культурою та спортом: мета, складові частини, методи.
4. Структура лікарсько-контрольної карти спортсмена.
5. Оцінка стану здоров'я фізкультурника та спортсмена.
6. Заключення про допуск до тренувань та змагань.
7. Сутність лікарсько-фізкультурної консультації.
8. Сутність лікарсько-педагогічного нагляду.
9. Санітарно-гігієнічний контроль за місцями занять.
10. Оцінка фізичного розвитку людини.
11. Зміни основних лабораторних показників під впливом фізичного навантаження.
12. Визначення поняття фізичної працездатності.
13. Компоненти фізичної працездатності.
14. Методи визначення фізичної працездатності.
15. Основні функціональні проби та їх характеристика.
16. Проба Мартіне (проба з 20 присідань) та її значення.
17. Типи реакцій на фізичне навантаження.
18. Тест Наваккі (тест на велотренажері) та його значення.
19. Тест Купера та його сутність.
20. Проби із затримкою дихання.
21. Ортостатична проба.
22. Субмаксимальний тест PWC170.
23. Гарвардський степ-тест.
24. Фізичне тренування: показання та протипоказання.
25. Основні принципи та особливості оздоровчих тренувань.
26. Клінічні ознаки синдрому гіподинамії.

3.4. Індивідуальні завдання:

1. Підготовка реферату за темами для самостійного вивчення (5 балів).
2. Проведення самостійного фрагменту наукового дослідження (10 балів).
3. Пошук та опрацювання навчальних і науково-методичних ресурсів за темами для самостійного вивчення (5 балів).
4. Підготовка наукової доповіді на засіданні наукового гуртка та/або науково-студентській конференції (10 балів).
5. Участь у міжвузівській та/або всеукраїнській олімпіаді з дисципліни (10 балів).
6. Підготовка наукових публікацій: тез з збірниках науково-практичних конференцій, збірниках наукових праць, статей у фахових наукових виданнях (10 балів).

3.5. Правила оскарження оцінки

Апеляція студента щодо оцінки (кількості балів), отриманої на заліку у ХНМУ, повинна подаватись особисто не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки.

Апеляція розглядається не пізніше наступного дня після її подання у присутності студента.

Додаткове опитування студента при розгляді апеляції не допускається.

Порядок подання і розгляду апеляції повинен бути оприлюднений та доведений до відома студента не пізніше ніж 7 днів до початку іспитів.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,

- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,

- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка.

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;

- пити безалкогольні напої;

- фотографувати слайди презентацій;

- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);

- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;

- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;

- грати в азартні ігри;

- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);

- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів.

Використання електронних гаджетів є основним і потужним інформаційним джерелом до вивчення курсу, адаптивним до сучасних вимог і сприяє входженню в сучасний європейський освітній простір. Гаджети забезпечують постійний зворотній зв'язок: «викладач-студент», «студент-студент», «студент-група студентів».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності.

Кафедра фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я підтримує нульову толерантність до плагіату. Від

студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина: Підручник / Клапчук В.В., Дзяк Г.В., Муравов І.В. та ін.; за ред. В.В. Клапчука, Г.В. Дзяка. – К.: Здоров'я, 1995. – 312 с.
2. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина: Тестові завдання для контролю знань студентів медичного та стоматологічного факультетів вищих медичних навчальних закладів ІУ рівнів акредитації (Навчальний посібник) / Абрамов В.В., Клапчук В.В., Магльований А.В., Смирнова О.Л., та ін.; за ред. проф. В.В. Клапчука та проф. А.В. Магльованого. – Дніпропетровськ: Мед академія, 2006. – 124 с.
3. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина (Вибрані лекції для студентів) / Абрамов В.В., Клапчук В.В., Смирнова О.Л. та ін.; за ред. проф. В.В. Клапчука. – Дніпропетровськ: Медакадемія, 2006. – 179 с.
4. Sports Injury Prevention and Rehabilitation : Integrating Medicine and Science for Performance Solutions. Edited by David Joyce, Daniel Lewindon - Taylor & Francis Ltd, 2016. – 452 p.
5. Neurological Rehabilitation: Optimizing motor performance. By (author) Janet H. Carr, Roberta V. Shepherd. - Elsevier Health Sciences, 2010. – 376 p.

Допоміжна

1. Граевская Н.Д., Долматова Т.И. Спортивная медицина: Курс лекций и практические занятия. Учебное пособие. – Том 1 и 2.. – М.: Советский спорт, 2004.
2. Детская спортивная медицина: Руководство для врачей / Под ред. Тихвинского С.Б., Хрущева С.В. – М.: Медицина, 1991. – 560 с.
3. Макарова Г.А. Спортивная медицина: учебник. – М.: Советский спорт, 2003. – 480 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE <http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=398>
2. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc
3. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf
4. Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

5. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

6. Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

7. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

8. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

8. ІНШЕ -